

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर
इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल
फैसला

२०७९/०८० सालको निर्णय नं. २५९
पुनरावेदन नं. ०७६-RB-००५७
पुनरावेदन दर्ता मिति:- २०७६।०५।२६
मुद्दा:- अग्रिम कर (२०७९/०७२)।

ललितपुर जिल्ला, ललितपुर महानगरपालिका वडा नं.४, नख्खुमा कर्पोरेट
कार्यालय रहेको एनसेल प्रा.लि.को तर्फबाट ऐ.का अधिकारप्राप्त प्रमुख अधिकृत,
कानून, संस्थागत सरकारी तथा नियामक मामिला रमेश घिमिरे र ऐ.को
अधिकारप्राप्त कम्पनी सचिव निशिका शर्मा.....१

} पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुर.....१

} प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय :- ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी :- प्रमुख कर प्रशासक श्री धनिराम शर्मा

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति :- २०७६।०९।१५

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट :- विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री महेश कुमार थापा,

विद्वान अधिवक्ता श्री कैलाश न्यौपाने

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट:- विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजिर : x

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति
२०७६।०९।१५ मा भएको अग्रिम कर कट्टीको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा

प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट ६० दिनभित्र निर्णय दिनु पर्नेमा उक्त निर्णय दिएको सूचनाको जानकारी हालसम्म नआएको भनी विभागलाई जानकारी गराई राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत दर्ता भै पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका करदाता श्री एनसेल प्रा.लि.ले आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को लागि आयकर ऐन(सं.स), २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार आय विवरण ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७२।०६।२८ मा पेश गरेको।
२. श्री एनसेल प्रा.लि.को आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को पुर्ण कर परीक्षणको सिलसिलामा करदाताको खर्च भुक्तानी विवरण तथा वित्तीय विवरण समेतको प्रमाणहरूको छानविन गरी सो समेतको आधारमा पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतबाट निज करदाताको आ.व. २०७१/०७२ को लागि आयकर ऐन(सं.स), २०५८ को दफा ९०(८) बमोजिम अग्रिम कर माग गर्ने प्रयोगनको लागि अग्रिम कर कट्टी रकम, ब्याज र शुल्क समेत गरी जम्मा रु.२०,०५,२३,७५२।— माग गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले दिन १५ (पन्ध्र) भित्र पेश गर्नुहुन अन्यथा नेपाल सरकारको सर्वसंचित कोषमा दाखिला गर्नुहुन भनी आयकर ऐन(सं.स), २०५८ को दफा ९०(८) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७५।१२।२६ मा च.नं.५८८१ को पत्रबाट विस्तृत व्यहोरा खुलाई लितिख सूचना जारी गरेको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७५।१२।२६ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७५।१२।२६ मा बुझी लिई सोको जवाफ करदाताले मिति २०७६।०१।१० मा पेश गरेको।
४. Satellite segment Cost रु.१४,१३,८२,२९८।— लाई रोयल्टी नामाकरण गरी १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्नेमा १० प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरेको भनी खर्चकट्टी अमान्य गरिएको रु.२६,८०,३२१।- घटाई बाँकी रु.१३,८७,०१,९७७।- मा नपुग ५ प्रतिशतका दरले हुने कर रकम रु.६९,३५,०९८।८५ मा ऐ.ऐनको दफा १२०(क) बमोजिम ५० प्रतिशत जरिवाना समेत थप हुने, Direct Expenses अन्तर्गत खर्च कट्टी लिएको Internet link Cost रु.२२,१८,५६,१८९।-लाई सेवा शुल्क नामाकरण गरी १५ प्रतिशत हर्ग्रीम कर कट्टी गर्नुपर्नेमा १० प्रतिशत मात्र कर

कट्टी गरेको भनी नपुग ५ प्रतिशतका दरले हुने कर रकम रु.९९,८३,५२८।५० मा ऐ.ऐनको दफा १२०(क) बमोजिम ५० प्रतिशत जरिवाना गणना गरी सोही ऐनको दफा ११९ बमोजिम व्याज समेत गणना गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा ९०(द) बमोजिम थप रकम माग गर्नुपर्ने र लाइसेन्स प्रयोग गरेवापत गरेको भुक्तानी आयकर ऐन, २०५८ को दफा २ को खण्ड (क) बमोजिम रोयल्टी वापतको भुक्तानी हुने हुँदा सो भुक्तानीमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ को उपदफा (१) बमोजिम १५ प्रतिशतका दरले अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्ने देखिन्छ। करदाताले यस आ.व.मा खरिद गरेको सफ्टवेयर रु.८०,३०,५०,०९६।- मा करदाता स्वयंले ५ प्रतिशतका दरले करकट्टी गरी दाखिला गरेको कर घटाई बाँकी १० प्रतिशतका दरले हुने रकम रु.८,०३,०५,०१०।- मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिम ५० प्रतिशत जरिवाना तथा ११९ बमोजिमको व्याज समेत गणना गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा ९०(द) बमोजिम अग्रिम कर दाखिला गर्न आदेश जारी गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७६।०१।१५ मा भएको निर्णय।

५. श्री एनसेल प्रा.लि.ले पेश गरेको प्रमाण कागजातहरू समेतका मूल्यांकन गर्दा आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ मा निम्न शिर्षकमा अग्रिम कर कट्टी रकम कम दाखिला भएको देखिएकोले देहाय बमोजिम आयकर ऐन (सं.स.), २०५८ को दफा ११९(१) बमोजिम लाग्ने ब्याज तथा दफा १२०(क) बमोजिमका शुल्कसमेत गरी जम्मा रु.२०,१७,३९,०४७।- अग्रिम कर कट्टी रकम माग गर्ने मिति २०७६।०१।१५मा निर्णय भएकोले सो बमोजिमको कर रकम दाखिला गर्नुहुन आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९० को उपदफा (द) बमोजिम च.नं.६३५० को पत्रबाट मिति २०७६।०१।१७ मा करदाताको नाममा जारी भएको आदेश।
६. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७६।०१।१७ मा जारी गरेको आ.व. २०७१/०७२ को आयकर तर्फको अग्रिम कर कट्टीको आदेशमा चित्त नबुझी करदाता श्री एनसेल प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७६।०२।१५ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।
७. Satellite segment Expense रु.१४,१३,८२,२९८।- लाई रोयल्टी नामाकरण गरी १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्नेमा १० प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरेको भनी, Direct Expenses अन्तर्गत खर्च कट्टी लिएको Internet link Cost रु.२२,१८,५६,१८९।- लाई सेवा शुल्क नामाकरण गरी १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्नेमा १० प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरेको भनी नपुग ५ प्रतिशतका दरले हुने कर रकम रु.९९,८३,५२८।५० मा ऐ.ऐनको दफा १२०(क) बमोजिम ५० प्रतिशत जरिवाना गणना गरी सोही ऐनको दफा ११९ बमोजिम व्याज समेत गणना

गरी भएबमोजिम खर्चकट्टी अमान्य गरिएको लाइसेन्स प्रयोग गरेवापत गरेको भुक्तानी आयकर ऐन, २०५८ को दफा २ को खण्ड (क) बमोजिम रोयल्टी वापतको भुक्तानी हुने हुँदा सो भुक्तानीमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ को उपदफा (१) बमोजिम १५ प्रतिशतका दरले अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्ने, करदाताले यस आ.व.मा खरिद गरेको सफ्टवेयर रु.८०,३०,५०,०९६।- मा करदाता स्वयंले ५ प्रतिशतका दरले करकट्टी गरी दाखिला गरेको कर घटाई बाँकी १० प्रतिशतका दरले हुने रकम रु.८,०३,०५,०१०।- मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिम ५० प्रतिशत जरिवाना तथा ११९ बमोजिमको व्याज समेत गणना गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा ९०(द) बमोजिम अग्रिम कर दाखिला गर्न आदेश जारी गर्ने ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७६।०१।१७ मा जारी गरेको आ.व. २०७१/०७२ को आयकर तर्फको अग्रिम कर कट्टीको आदेशमा चित्त नबुझी एनसेल प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७६।०२।१५ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन पेश गरेकोमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(द) बमोजिम ६० दिनभित्र निर्णय गरि सक्नुपर्नेमा सो नभएको कारणबाट ऐ.ऐनको दफा ११५(९) बमोजिम आन्तरिक राजस्व विभागलाई जानकारी दिई म्यादभित्र यस राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गरेको।

८. निवेदकले मिति २०७५।०२।०८ मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गरिने जानकारी गराएको र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गराएको वेहोराको जानकारी सहित सोको एक प्रति पुनरावेदनपत्र राखी मिति २०७६।०५।२६ मा निवेदन दर्ता गराएको हुँदा प्रस्तुत निवेदकले पेस गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकन निवेदनको तथ्यमा प्रवेश गरी निर्णय दिन मिल्ने देखिएन। तसर्थ प्रस्तुत निवेदकले दर्ता गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन लगतबाट कट्टा हुने भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७६।०९।२० मा भएको आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय।

९. दूरसञ्चार सेवा प्रदान गर्नको लागि भू-उपग्रह प्रयोग गरे वापत तिरेको लिज रकम अर्थात भूक्तानीलाई के कुन आधारमा रोयल्टी नामाकरण गरी करको दर बढाइएको हो, सो स्पष्ट छैन। भाडा भुक्तानीमा १० प्रतिशत नै अग्रिम कर लाग्ने भएकोले कानून बमोजिम कर कट्टी गरी बुझाई रहेकोमा बिना आधार कारण बहाल रकम भुक्तानीलाई रोयल्टी रकम भुक्तानीको नामाकरण गरी नपुग भनी थप कर निर्धारण गर्न मिल्दैन। Direct Expenses अर्न्तगत खर्च कट्टी लिएको Internet Link Cost लाई सेवा शुल्क नामाकरण गरी १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्नेमा १० प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरेको भनी नपुग रकम र त्यसमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) को

जरिवाना तथा दफा ११९ को व्याज समेत हिसाव गरी माग गर्नु भएको रकम सेवा शुल्क नभएको हुंदा १५ प्रतिशतले अग्रिम कर कट्टी गर्न पर्ने होइन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९ (३) (क) मा ठेक्का वा करार अन्तर्गत कुनै गैरबासिन्दा व्यक्तिलाई दिने भुक्तानीबाट ५ प्रतिशत कर कट्टी गर्नुपर्ने भन्ने व्यवस्था रहेको छ। करदाताले खरिद गरेको सफ्टवेयरलाई रोयल्टी नामाकरण गरी १५ प्रतिशतले अग्रिमकर लगाई नपुग रकम र त्यसमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) को जरिवाना तथा दफा ११९ को व्याज समेत हिसाव गरी माग गर्नु भएको सम्बन्धमा दूरसञ्चार सेवा सञ्चालनको लागि कम्पनीले विदेशी कम्पनीसँग सम्झौता गरी सफ्टवेयर खरिद गरेकोमा विवाद छैन। यसरी साथै सि. डी.वाट आयात गरिएको सफ्टवेयरलाई आन्तरीक राजस्व विभागले वस्तु सरह व्यवहार गर्ने भनी निर्देशन गरेवाट समेत वस्तुको आयातमा ५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गरिएको हो। अन्य कम्पनीहरूलाई विभागले के व्यहोराको पत्र पठाएको थियो भन्ने कुराले प्रस्तुत कम्पनीको कारोबार तथा करको दायित्वमा फरक पाउँदैन। अन्य करदातासंगको व्यवहार वा कारोबार कानून होइन र कानून सरह यस करदातालाई लागु पनि हुँदैन। यसरी कानून बमोजिम सम्झौता गरी गरेको खरिदमा कानून बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गरी तिरी बुझाएको अवस्थामा उक्त सफ्टवेयर खरिदलाई रोयल्टी नामाकरण गरी नलाग्ने अग्रिम कर माग गर्न मिल्दैन। अग्रिम कर कट्टी बापतको उपरोक्त विवादित थप माग रकम नै बुझाउन नपर्ने भएकोले त्यसमा व्याज लाग्ने कुरै भएन। अग्रिम कर कट्टीको रकमको सन्दर्भमा आयकर ऐनको दफा १२०(क) आकृष्ट नहुने भएकोले कुनै शुल्क लाग्दैन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७, ८८ र ८९ बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने अग्रिम कर रकम दाखिला हुन नसकेमा वा दाखिला गर्नुपर्ने अग्रिम कर रकम ढिलो दाखिला भएमा वा घटी दाखिला भएमा सम्बन्धित कार्यालयले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(८) बमोजिम अग्रिम कर रकम दाखिलाको लागि आदेश दिन सक्नेछ, सो आदेशबाट आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) को शुल्क निर्धारण हुन सक्दैन। यस सन्दर्भमा ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७६।०१।१७ को आदेश र सो सँग सम्बन्धित मिति २०७६।०१।१५ को निर्णय बदर गरी विवादित कर, शुल्क, तथा ब्याज समेतको रकम तिर्न नपर्ने गरी निर्णय गरी इन्साफ पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जिकिर लिई करदाताको तर्फबाट मिति २०७६।०५।२६ मा यस न्यायाधिकरणमा पेश गरेको पुनरावेदन पत्र।

१०. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७९।०१।२३ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

११. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता एनसेल प्रा.लि.का तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री महेश कुमार थापा तथा विद्वान अधिवक्ता श्री कैलाश न्यौपानेले ठूला करदाता कार्यालयबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको अग्रिम कर माग गर्ने आदेश मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भनी तथा प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकिल कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले शुरु कार्यालयबाट करदाताको हकमा आ.व. २०७१/०७२ मा अग्रिम कर माग गर्ने गरी भएको आदेश कानून सम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो।
१२. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको मिति २०७६।०१।१५ को अग्रिम कर निर्धारणको आदेश मिलेको छ, छैन? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१३. अब पुनरावेदन जिकिर तर्फ विचार गर्दा, भू-उपग्रह प्रयोग गरे बापत रोयल्टी होइन भाडा रकम भुक्तानी गरिन्छ। भाडा भुक्तानीमा १०% नै अग्रिम कर लाग्ने हुँदा १५% कायम गरी अग्रिम करकट्टी गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क)को शुल्क तथा दफा ११९ को ब्याज समेत निर्धारण गरेको कार्य त्रुटीपूर्ण हुँदा बदर गरीपाँउ भन्ने पुनरावेदन जिकिर रहेको देखियो। पुनरावेदक करदाताले भू-उपग्रह प्रयोग गरेबापतको भाडा हो भनेतापनि सो अमूर्त सम्पत्ति रहेको देखिन्छ। करदाताले भू-उपग्रह एकै ठाउँमा स्थापना गरि भाडा तिरेको सम्म हो भनी जिकिर लिएतापनि उक्त सेवा भू-उपग्रह मार्फत अन्तराष्ट्रिय रूपमा प्रदान गरिने सेवा हो भन्ने देखिन्छ। करदाता स्वयंले नेपाल बाहिरबाट सेवा प्राप्त गरेको भनी रिभर्स मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिल गरिसकेको तथ्य स्थापित देखियो। आयकर ऐनको दफा २(कक) मा "रोयल्टी भन्नाले अमूर्त सम्पत्तिको पट्टा अन्तर्गत गरिएको कुनै भुक्तानी सम्झनुपर्छ र सो शब्दले देहायका उद्देश्यको लागि गरिने कुनै भुक्तानी समेतलाई जनाउँछ" भन्ने परिभाषा गर्दै उपखण्ड (३) को अन्तमा "वैज्ञानिक अनुभव प्रयोग गर्ने वा प्रदान गर्ने" भन्ने वाक्यांश समेत उल्लेख भएको देखियो। करदाताले जिकिर लिएको Satellite Segment केवल कुनै ठाउँमा कुनै वस्तु राखी त्यसले ओगटेको स्थानको भाडा मात्र नभइ भू-उपग्रहको प्रयोजन वैज्ञानिक अनुभवसंग सम्बन्धित रहेको र अन्तराष्ट्रिय आविष्कारबाट जडित उक्त वैज्ञानिक अनुभव सम्बन्धी सेवा करदाताले प्रयोग गरेकोले

करदाताको जिकिरसंग सहमत हुन सकिएन। त्यसैले विदेशी सेवा प्राप्त गरे वापत प्रदान गरिएको भुक्तानी हुँदा करदाताले विदेशी सेवा प्राप्त गरेवापत भुक्तानी गरेको रोज्यल्टीमा १५ प्रतिशतका दरले नै कर गणना गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने देखिन आयो। तसर्थ आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९० को उपदफा (८) बमोजिम अग्रिम कर माग गर्ने गरी भएको ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरको निर्णय कानून सम्मत नै देखिन आयो।

१४. करदाताको दोस्रो पुनरावेदन जिकिर Direct Expenses अर्न्तगत Internet link Cost भाडाको रूपमा लिई १० प्रतिशतका दरले अग्रिम करकट्टी गरेको हो। भाडा भुक्तानीमा १०% नै अग्रिम कर लाग्ने हुँदा १५% कायम गरी अग्रिम करकट्टी गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) को शुल्क तथा दफा ११९ को ब्याज समेत निर्धारण गरेको कार्य त्रुटीपूर्ण हुँदा बदर गरीपाँउ भन्ने रहेको देखियो। Direct Expenses अर्न्तगत खर्च कट्टी लिएको Internet link Cost खर्चको विश्लेषण गर्दा उक्त खर्च विदेशी दुरसंचार प्रदायकको इन्टरनेट फाइबर नेटवर्कमा पहुँच प्राप्त गरेवापत सेवा शुल्कको रूपमा भुक्तानी गरेको रकम देखियो। करदाताले उक्त खर्चलाई भाडाको रूपमा लिई १० प्रतिशतका दरले अग्रिम करकट्टी गरेको पाइयो। यो भुक्तानी कम्पनीले भूउपग्रहमार्फत Internet Link बनाई ग्राहकलाई सेवा दिनको लागि Internet Bandwidth खरिद गरिएको र सो वापत उक्त रकम Bandwidth विक्रेतालाई भुक्तानी गरेको रकम भएकोमा द्विविधा रहेन। करदाताको खर्च भाडा वापतको भुक्तानी नभई सेवा शुल्क वापतको भुक्तानी भएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८(१) अनुसार १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नुपर्नेमा १० प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरी दाखिला गरेको पाईएकाले Direct Expenses अर्न्तगत खर्च कट्टी लिएको Internet Link Cost रु.२२,१८,५६,१८९।- लाई सेवा शुल्क नामाकरण गरी १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्ने ठहर निष्कर्षमा पुगी करदाताबाट अग्रिम कर माग गरेको शुरु निर्णयलाई अन्यथा भन्न मिलेन।

१५. करदाताको तेस्रो पुनरावेदन जिकिर, आयात गरेको सफ्टवेयरमा ५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्नेमा पन्ध्र प्रतिशत कर माग गरेको त्रुटीपूर्ण रहेको छ भन्ने विषयमा रहेको पाइयो। करदाताले उक्त सफ्टवेयर खरिद गर्दा सम्झौतामा नै सिडिमा भण्डारण गरी भन्सार विन्दुबाट आयात गर्ने भनिएकोले करदाताले यसलाई बस्तु आयातको रूपमा व्यवहार गरी सो मा आयकर ऐन २०५८ को दफा ८९(३)(क) बमोजिम अन्य ठेक्का वा करारको रूपमा ५ प्रतिशत अग्रिम करकट्टी गरेको देखियो। करदाताको सफ्टवेयर खरिदको सम्झौता तथा प्रयोगको विश्लेषण गर्दा आयात गरिएका सफ्टवेयरहरू करदाताले आफ्नो आवश्यकताअनुसार अनुकुल हुने गरी Customized गरिएको सफ्टवेयर भएको पाइयो। उक्त सफ्टवेयर अन्य निकायले प्रयोग गर्न तथा

विक्री वितरण हुन सक्ने देखिदैन। उक्त सफ्टवेयर खरिद बस्तु खरिद नभई लाइसेन्सकोरूपमा प्रयोग भएकोमा विवाद रहेन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २ को खण्ड (कक) मा प्रविधिको ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्यको लागि गरिने भुक्तानीलाई समेत रोयल्टीको रूपमा परिभाषित गरेको र ठूला करदाता कार्यालयले अन्य करदाताहरू नेपाल क्लियरिङ हाउस लिमिटेड र कुमारी बैंक लिमिटेडलाई समेत सफ्टवेयर खरिदमा गरिएको भुक्तानी प्रयोगाधिकार (लाइसेन्स) वापतको भुक्तानी हुँदा रोयल्टी वापतको भुक्तानी मानी १५ प्रतिशत नै अग्रिम कर कट्टी गरेको तथ्य समेत निर्णय पर्चाबाट देखिन आयो। आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ को उपदफा (१) मा रहेको “लगानी प्रतिफल र सेवा शुल्कको भुक्तानी गर्दा कर कट्टी:बासिन्दा व्यक्तिले नेपालमा स्रोत भएको ब्याज प्राकृतिक स्रोत भाडा रोयल्टी ,सेवा शुल्क कमिशन बिक्री बोनस, अवकाश भुक्तानी र अन्य कुनै प्रतिफल तथा अवकाश भुक्तानीको रकम भुक्तानी गर्दा कुल भुक्तानी रकमको पन्ध्र प्रतिशतका दरलेकर कट्टी गर्नु पर्ने छ” भन्ने कानूनी व्यवस्था बमोजिम करदाताले खरिद गरेको सफ्टवेयर लाइसेन्स वापतको भुक्तानीमा १५ प्रतिशतका दरले नै कर गणना गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने देखिन आयो। तसर्थ, ठूला करदाता कार्यालयले यो शीर्षकमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९० को उपदफा (८) बमोजिम करदाताबाट अग्रिम कर माग गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै देखियो।

१६. त्यसै गरी करदाताले पुनरावेदन पत्रमा अग्रिम करवापतको रकममा आयकर ऐनको दफा १२० (क) बमोजिमको शुल्क लगाउन मिल्दैन भन्ने पुनरावेदन जिकिर समेत लिएको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२० मा “कुनै व्यक्तिले कुनै कुराका सम्बन्धमा विभागमा झुट्टा वा भ्रमपूर्ण विवरण दिएमा वा दाखिला गर्नुपर्ने कुनै कुरा वा बस्तुको जानकारी नदिई वा सो विवरणबाट हटाई विवरणमा उल्लिखित जानकारी भ्रमपूर्ण हुन गएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई खण्ड (क) वा (ख) बमोजिम शुल्क लाग्ने” कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। यी पुनरावेदक करदाता स्वयंले नेपाल वाहिरबाट सेवा प्राप्त गरेको भनी रिभर्स मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिल गरिसकेको तथ्य स्थापित भएकोले विदेशी सेवा प्राप्त गरेवापत भुक्तानी गरेको रोयल्टीमा १५ प्रतिशतका दरले नै कर गणना गरी भुक्तानी गर्नुपर्नेमा भाडा भुक्तानी भनी १०% मात्र अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिल गरेको, Direct Expenses अर्न्तगत खर्च कट्टी लिएको Internet link Cost भाडाको रूपमा लिई १० प्रतिशतका दरले अग्रिम करकट्टी गरेको र सफ्टवेयर लाईसेन्स खरिदलाई बस्तु खरिद मानी ५ प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरेको कारणबाट करदाताको आय विवरण भ्रमपूर्ण हुन पुगेको देखिन्छ। अग्रिम करको हकमा करदाताले आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली २०५९ को परिपालना गरेको समेत देखिएन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९० को उपदफा (८) को अन्तिम

वाक्यांशमा "तथा अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्ने भुक्तानीमा कर कट्टी नगरेकोमा दफा १२० बमोजिमको शुल्क समेत दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ" भन्ने व्यवस्था रहेको पाइन्छ। उक्त कानूनी व्यवस्थाको सन्दर्भमा पुनरावेदक करदाताको हकमा थप माग भएको अग्रिम कर बापतको रकममा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२० (क) बमोजिम पचास प्रतिशत शुल्क लगाएको कार्यलाई गैर कानूनी भन्न मिल्ने अवस्था देखिएन।

१७. तसर्थ, माथि उल्लिखित तथ्य, आधार एवं कारण समेतबाट करदाता एनसेल प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं. ३००३२५६९४) को आ.व. २०७१/०७२ को आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(८) बमोजिम अग्रिम कर माग गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७६।०१।१५ मा भएको निर्णय मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकीर पुग्न सक्दैन। अरूमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी सहित फैसला भएको जानकारी बिशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौंलाई पठाईदिनु।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
४. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर पठाई रेकर्ड मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत:- खेमकुमारी बस्नेत

कम्प्युटर अपरेटर:- चन्द्र बहादुर नेपाली

फैसला मिति:- २०७९।१२।१३।२

प्रमाणीकरण गर्ने लेखा सदस्य:-

फैसला प्रमाणीकरण मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम ललितपुरको छाप